

Érzékenyítés

Elvárás, hogy napjainkban a sajátos nevelési igényű gyermekek ép társaikkal együtt nevelkedjenek és készüljenek fel az iskolai életre az óvodákban. Ha ez a szociális tanulás már óvodában elkezdődik, a felnövekvő nemzedékből válhat befogadóvá egy társadalom. Az együtt nevelés hat az egészségesekre, a sérültekre, hat az egész intézményre, az ott dolgozókra. Minden Istentől kapott élet ajándék és értékes, ezért egyenrangúnak kell tekinteni az SNI-s gyermekeket és azok családjait.

Keresztyén értékrendhez igazodva óvodánk legfontosabb feladatainak egyike, hogy megtanítsuk a gyermekeknek, hogy szeretettel, elfogadóan viszonyuljanak egymáshoz önazonosságuk megőrzésével.

„Mi, a Betlehem Óvoda nevelő közössége a keresztyén szellemiséghez híven szeretnénk a jövőben is életvidám, gondolkodó, a teremtett világ felé nyitott, döntésképes, elfogadó, toleráns, segítőkész gyermekeket nevelni. Hisszük, hogy az ép gyermekek a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való együtt nevelődése során egész életükre kiható, meghatározó emberi értékek és viszonylatok kifejlődésével, elfogadásával és felértékelődésével gazdagodnak.” (Betlehem óvoda: Pedagógiai program, Jövőképünk fejezet)

Fontos, hogy felkészítsük, megismertessük már az 5-6 éves gyermekeket a különböző fogyatékossgal élő emberek életével, akadályával. A hétköznapi életben, az utcán, az üzletekben, óvodákban, iskolákban egyre gyakrabban találkozhatnak sérült emberekkel. Jó, ha a félelmet, az előítéleteiket leküzdve meg tudják szólítani, segítséget tudnak nyújtani, és így természetesen tudják kezelni a váratlan helyzeteket is.

Az érzékenyítő program ehhez nyújt segítséget közös játékokkal, a hétköznapi életből vett szituációs gyakorlatokkal, beszélgetésekkel. Az átélt élmények hatására pedagógusok és gyermekek egyaránt befogadóbbá, toleránsabbá válnak sérült embertársaikkal szemben.

Mit jelent ez a gyakorlatban?

Nevelőtestületünk úgy döntött, hogy az életkori sajátosságokat figyelembe véve az idősebb gyermekek számára tervezzük a programokat.

- **Célunk** az volt, hogy a gyerekek megismerjék játékosan és saját élményeken, érzékszerveiken keresztül a segítséssel élők, sérültek életét. Mivel óvodánk sajátos nevelési igényű gyermekeket is fogad, ezért az óvodapedagógusok segítése, tapasztalatok, közös játékok gyűjtése is megvalósulhatott, így az integráció elősegítése is cél volt.
- **Célunk** tovább mélyíteni a gyermekek ismeretei mellett az érzékenységüket a másság iránt. Legyen az látható, vagy szemmel nem látható megjelenésű. Tudjunk tovább lépni, kapcsolatot létesíteni és segíteni is, ne maradjunk az „ó, te szegény” gondolat szintjén. Hisz nekik nem sajnálatra van szükségük, hanem valódi kapcsolatokra, amelyek fokozzák önértékelésüket, hasznosnak érezve magukat.
- **További cél**, hogy újabb óvodapedagógusok ismerjék meg a programot és általa maguk is érzékenyebbek, elfogadóbbak, toleránsabbak legyenek.

Ebben a nevelési évben én (mint egy újabb, a programba bekerülő nagy csoport óvónője) lettem a program szervezője, koordinátora. Kihívásnak tekintettem a feladatot, mely számomra is teljesen új, és érdekes. Új kapcsolat kiépítésére nyílt lehetőség két szálon is.

- Egyrészt a miskolci De Jure Alapítvány, amely érzékenyítő felnőtt képzést kínált pedagógusoknak a Református Pedagógiai Intézet keretein belül. Ez érdeklődés hiányában nem valósult meg, de a mi óvodánk jelentkezett gyermekeknek szóló érzékenyítésre. Erre nincs kidolgozott tematikája az alapítványnak, az elnöke viszont elvállalta a személyes és egyben egyszemélyes lebonyolítását a programnak. A témában, az időkeretekben és a változatos tevékenységekben közösen megállapodtunk. Idő közben kiderült, hogy egyik dadus nénink, Lajos Ági néni, aki szabad idejében pingpongozik, (veterán bajnok!), egy kerekesszékes partnerrel is játszik alkalmanként. Őt kerestem meg a programunk megnyeréséhez. Nagyon szívesen elvállalta a feladatot, ismeri az érzékenyítés lényegét, ő maga pedagógus és kosárlabda edző. A játékoságot, mozgásigény lehetőségét vele igyekeztem összehangolni, hogy a gyermekek számára is élvezhető legyen a program. Megbeszélésünk nyomán pingpongozott a dajka nénivel és a gyerekekkel, ügyességi feladatokat, játékokat kezdeményezve. Valamint az edzői munkáját mutatta be az óvoda udvarán, a kosár palánknál.
- Az érzékenyítő program másik eseménye május 19-én lesz, amikor a VGYKE (Vakok és Gyengénlátók Közép-magyarországi Regionális Egyesülete) munkatársai a tavalyi évhez hasonlóan fogják megtartani a látás érzékenyítő programot, annyi változtatással, hogy sajnos családi okok miatt a vakvezető kutya és gazdája nem tud eljönni és a munkatársak száma is még szervezés alatt áll.

A gyermekeken túl fontos számunkra a családok támogatása elsősorban gyermeknevelésük terén. Számtalan esetben fordult már elő, hogy a gyermek hazaérve megkérdezte: miért nem rakják otthon is külön a papír szemetet meg a műanyagot? Vagy az asztalnál vacsora előtt az óvoda összekulcsolta kezét és azt mondta: először imádkozzunk! Hiszem, hogy a gyermekeken keresztül a szülők is elérhetők és formálhatók, nem mindegy, milyen példát látnak a gyermekek az óvodában. Elmesélik apának, anyának, hogy milyen volt beleülni egy kerekesszékesbe és úgy labdázni, vagy bekötött szemmel megenni egyedül az egész reggelit és közben nem borult fel a kakaója. Mit fog a szülő akkor mondani vagy gondolni? Persze egy ilyen projektre érdemes a szülőket is felkészíteni, akár egy rövid kisfilm bemutatásával, mely egy mozgássérült kislányról szól, vagy a korábbi év tapasztalataiból összegyűlt fotókból, gyerekrajzokból ismertetőt adni. Nekik sem könnyű, de tanulható. Akkor tanítsuk, neveljük őket is, akár egy családi napon, ahol együtt játszhat, örülhet egészséges és a segítséssel élő.

Végül álljon itt egy idézet a Bibliából, mely része a Betlehem óvoda pedagógiai programjának is:

„Mi erősek pedig tartozunk azzal, hogy az erőtlenek gyengeségeit hordozzuk, és ne a magunk kedvére éljünk!”

